

กรณี ผู้รับเหมาติดตั้งคอนกรีตเสาไฟถูกไฟฟ้าดูดเสียชีวิต

๑. ข้อมูลสถานประกอบกิจการ/นายจ้าง

๑.๑ ชื่อสถานประกอบกิจการ (ผู้ว่าจ้าง).....หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ.....
ประเภทกิจการ.....จำหน่ายกระแสไฟฟ้า.....
ที่อยู่ ตำบลวังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น.....

๑.๒ ชื่อสถานประกอบกิจการ (ผู้รับเหมา).....ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข.....
ประเภทกิจการ.....รับเหมางานติดตั้งระบบไฟฟ้า.....
ที่อยู่ สำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ ตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี.....
จำนวนลูกจ้าง.....๙ คน เป็นชายทั้งหมด (ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน).....

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข ได้รับการว่าจ้างจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ดำเนินงานก่อสร้างขยายเขต เพื่อเชื่อมต่อสายไฟให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (บริษัท บีบีจีไอ ยูทิลิตี้ แอนด์ พาวเวอร์ จำกัด) โดยเป็นการว่าจ้างติดตั้งคอนกรีตเสาโครงข่ายไลน์ระบบจำหน่ายแรงสูง ๒ วงจร มีผู้ปฏิบัติงานของ หจก.ข จำนวน ๓ คน คือ นาย ว (เจ้าของกิจการ) นาย ฉ และนาย ป มีผู้ควบคุมงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอน้ำพอง คือ วิศวกรไฟฟ้า ๑ คน และช่างไฟฟ้า ๑ คน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ตัดวงจรไฟฟ้าชั้นล่าง ส่วนวงจรชั้นบนยังคงจ่ายไฟตามปกติ เพื่อให้กระทบกับผู้ใช้ไฟน้อยที่สุด

จุดที่ปฏิบัติงาน เป็นเสาไฟฟ้าแรงสูง แรงดันไฟฟ้า ๒๒ kv (๒๒,๐๐๐ โวลต์) มีสายไฟ ๓ เฟส คือ เฟส A เฟส B และเฟส C ความสูงจากพื้นดินถึงจุดปฏิบัติงานในชั้นตอนแรก ประมาณ ๘ เมตร บนเสาไฟฟ้า มีสายไฟจำนวน ๒ วงจร (ชั้นบนและชั้นล่าง) ระยะห่างระหว่างคอนกรีตชั้นบนและชั้นล่าง ประมาณ ๒ เมตร การจ่ายไฟฟ้าในช่วงปกติทั้ง ๒ วงจร รับไฟจากระบบจ่ายไฟฟ้า 6 (ไลน์ฟีดเดอร์ 6) เช่นเดียวกัน แต่เมื่อตัดไฟเพื่อปฏิบัติงาน วงจรชั้นบนจะสลับไปรับไฟจากระบบจ่ายไฟฟ้า 10 (ไลน์ฟีดเดอร์) ซึ่งหากทั้งสองวงจรรับไฟจากระบบจ่ายไฟฟ้าเดียวกัน แม้สายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ ของวงจรชั้นบน - ล่าง จะสัมผัสกันก็ไม่ทำให้เกิดการอาร์ค

๒.๒ ข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจอำเภอหนองน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เข้าประเมินหน้างานขยายเขตแล้ว พบว่า จะต้องดำเนินการติดตั้งคอนแทกเกอร์ระหว่างวงจรชั้นบน-ชั้นล่าง เนื่องจากต้องติดตั้งคอนแทกตัวใหม่ต้องได้ระยะกับเสาไฟฟ้าของผู้ขายไฟ จากนั้นจึงจะเข้าดำเนินการงานพาดสายติดตั้งคอนแทก โดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้ดำเนินการประสานงานเรื่องการตัดวงจรไฟฟ้า การประเมินความเสี่ยง การตรวจสอบแรงดันไฟฟ้า การติดตั้งเครื่องมือต่อลงดินวงจรที่จะปฏิบัติงาน การตรวจสอบการแต่งกายและการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงานบนเสาไฟฟ้า เมื่อทีมงานจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอหนองน้ำพอง ตรวจสอบ ตามขั้นตอนการปฏิบัติงานแล้วเสร็จ จากนั้น หจก.ข จึงจะดำเนินงานติดตั้งคอนแทกเกอร์ระหว่างวงจรชั้นบนและวงจรชั้นล่าง โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน และผู้ดำเนินการ รายละเอียดเบื้องต้น ดังนี้

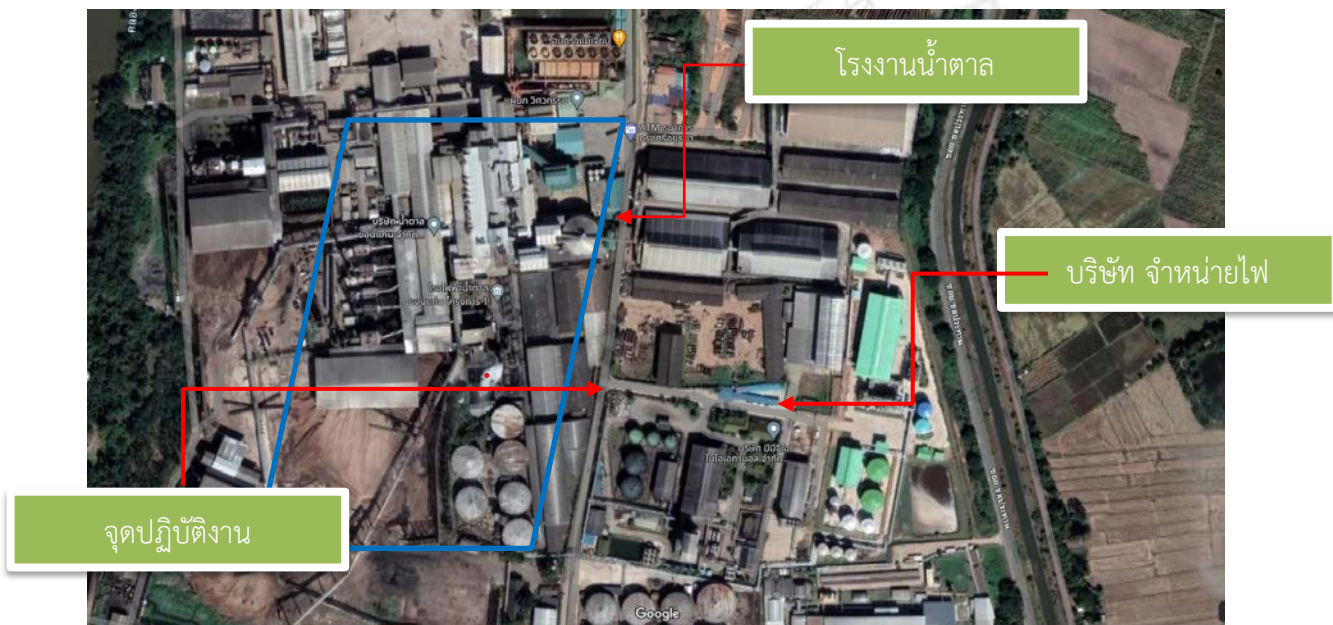
สำหรับขั้นตอนการติดตั้งคอนแทกเกอร์ระหว่างวงจรชั้นบนและวงจรชั้นล่าง ผู้รับเหมาต้องขึ้นไปทำการวัดระยะเพื่อเคลื่อนย้ายคอนแทกชั้นล่าง และกำหนดจุดติดตั้งคอนแทกตัวใหม่ โดยอุปกรณ์ไฟฟ้าที่จะติดตั้งเป็นของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนอุปกรณ์เครื่องจักรในการติดตั้ง เช่น รถเขี่ยบลิบล้อ รวมถึงการจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ผู้รับเหมาต้องเป็นผู้จัดดำเนินการจัดทำให้แก่ลูกจ้างเอง

๒.๕ รายละเอียดลำดับเหตุการณ์

วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจอำเภอน้ำพอง เริ่มดำเนินการตัดจ่ายย้ายโหลด และตัดกระแสไฟฟ้าวงจรชั้นล่าง จากนั้นเวลา ๑๐.๓๐ น. ทีม hotline ได้ตรวจสอบแรงดันไฟฟ้า โดยใช้ Voltage Detector และติดตั้งเครื่องมือต่อลงดิน (Short Ground) หลังจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจอำเภอน้ำพอง ทำการตัดไฟเสร็จเรียบร้อย เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขเริ่มเข้าปฏิบัติงาน โดยนาย ว (เจ้าของห้างฯ) ได้ขึ้นเสาไฟฟ้าไปทำการวัดระยะกำหนดจุดติดตั้งคอนแทกเพิ่มเติมระหว่างชั้นบนและชั้นล่าง โดยต้องทำการย้ายคอนแทกของชั้นล่างลงมาก่อน จากนั้นนาย ว กำลังจะลงจากเสาไฟฟ้ามาเตรียมอุปกรณ์เพื่อเตรียมย้ายคอนแทก และได้แจ้งให้นาย ฉ และนาย ป ขึ้นไปแกะสายไฟออกจากลูกถ้วย (ขณะปฏิบัติงานนาย ฉ และนาย ป ใช้เชือกช่วยชีวิตคล้องตัวไว้กับเสาไฟฟ้า) แต่เมื่อนาย ฉ ใช้มือสัมผัสสายไฟฟ้า (เฟส C) ได้มีกระแสไฟฟ้าไหลย้อนกลับ ทำให้นาย ฉ โดนไฟฟ้าดูด ร่างติดอยู่บนเสาไฟฟ้า และนาย ว ซึ่งกำลังลงจากเสาไฟฟ้า จึงได้ปลดเชือกช่วยชีวิตออก ขณะที่นาย ฉ ถูกไฟดูด ส่วนมือของนาย ว สัมผัสอยู่ที่ขาของนาย ฉ นาย ว จึงโดนไฟฟ้าดูดพลัดตกลงมาที่พื้น เมื่อพลัดตกลงมาขาของนาย ว ได้ไปสัมผัสกับเสาโลหะจุดช็อตกราวด์ จึงทำให้ไฟฟ้าดูดอีกครั้ง นาย ป ได้ลงมาจากเสาไฟฟ้า และเข้าไปหานาย ว ออกมาจากเสาช็อตกราวด์ แต่นาย ป โดนไฟฟ้าดูดกระเด็นออกมา และได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย จากนั้นผู้ควบคุมงานแจ้งตัดกระแสไฟฟ้าสายบน และติดต่อโรงพยาบาลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มารับนาย ว ไปรักษาตัว แต่นาย ว เสียชีวิตที่โรงพยาบาลในเวลาต่อมา

หลังจากเกิดอุบัติเหตุ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจประกอบด้วย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเขต ๑ (อุดรธานี) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจจังหวัดขอนแก่น และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอำเภอน้ำพอง ได้ร่วมกันดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง พบว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุเกิดจากสายไฟ (เฟส A) ของวงจรชั้นบนแตะกับสายไฟ (เฟส A) วงจรชั้นล่าง ที่จุดตัดตอนไฟฟ้า (เสา SF6) เนื่องจากจุดดังกล่าวมีรอยไหม้ซึ่งสายไฟของวงจรชั้นบนและชั้นล่างมีระยะห่างน้อยมาก อาจมีปัจจัยต่างๆ เช่น แรงสั่นสะเทือนของรถบรรทุกที่วิ่งไปมา ทำให้สายไฟแกว่งมาแตะกัน ทำให้เกิดไฟฟ้าไหลย้อนกลับ และเมื่อทำการวัดความต้านทานของสายดิน พบว่า มีความต้านทาน ๑๖๐ โอห์ม ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งเครื่องมือต่อลงดิน (ค่ามาตรฐานความต้านทานต้องไม่เกิน ๕ โอห์ม ตามมาตรฐาน NEC (National Electrical Code) เป็นมาตรฐานการออกแบบและติดตั้งระบบและอุปกรณ์ไฟฟ้าของสหรัฐอเมริกา)

๒.๔ ภาพประกอบ

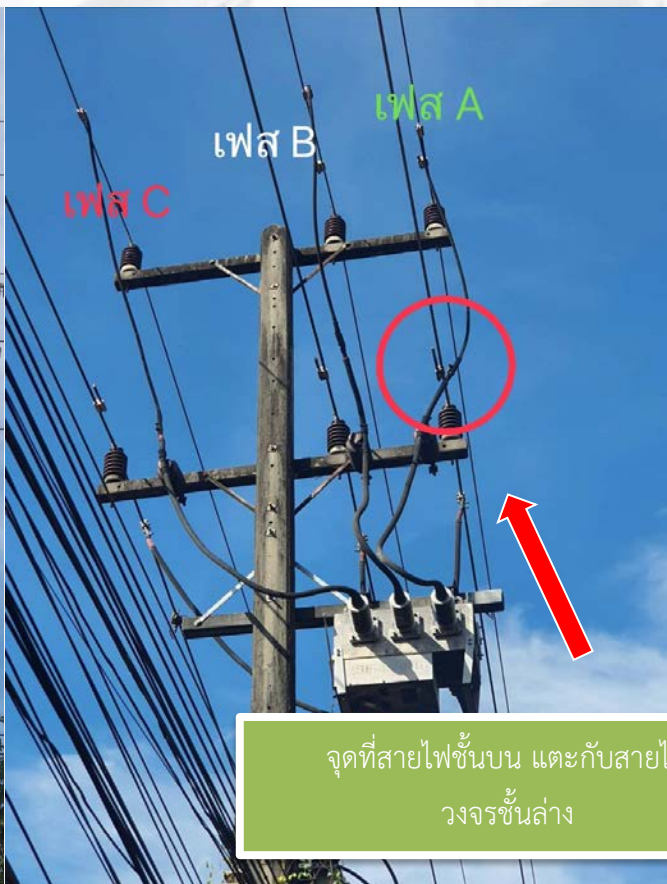
สภาพแวดล้อมบริเวณจุดปฏิบัติงาน

สถานที่ปฏิบัติงานเป็นเสาไฟฟ้าแรงสูง แรงดันไฟฟ้า ๒๒ kv ความสูงจากพื้นดินถึงจุดปฏิบัติงานประมาณ ๘ เมตร ระยะห่างระหว่างคอนกรีตชั้นบนและชั้นล่างประมาณ ๒ เมตร

ระยะห่างจากจุดตัดตอนกับจุดปฏิบัติงาน ประมาณ ๑๕๐ เมตร
สภาพถนนค่อนข้างชำรุด และมีรถบรรทุกขนาดใหญ่ วิ่ง เข้า - ออก เป็นประจำ

จุดที่สายไฟชั้นบน แตงกับสายไฟ
วงจรชั้นล่าง

จุดตัดตอนไฟฟ้า (เสา SF6) จะมีสายไฟเชื่อมระหว่างสายเฟส A B C ของสายไฟชั้นบนและชั้นล่าง
แต่มีสายไฟเฟส A วงจรชั้นบน อยู่ใกล้กับสายไฟเฟส A วงจรชั้นล่างมาก (ประมาณ ๑-๒ เซนติเมตร)

บริเวณจุดเชื่อมต่อกราวด์มีรอยไหม้จากไฟลงกราวด์ และมีรอยไหม้จากส่วนขาของผู้ประสบอันตรายสัมผัส

นายจ้างสัมผัสเสาซีตกราวด์

ภาพเหตุการณ์ ขณะเกิดอุบัติเหตุ ผู้รับเหมา (นายจ้าง) ถูกไฟฟ้าดูดตกลงสู่พื้นดิน และเขาไปโดนเสาซีตกราวด์ ทำถูกไฟฟ้าดูดซ้ำอีกครั้ง

ภาพการติดตั้งคอนแทกกรับสายไฟจากผู้ขายไฟ

๓. รายละเอียดการประสอันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

- ๓.๑ จำนวนผู้เสียชีวิต ๒ คน (นาย ว นายจ้ำง และนาย ฉ)
- ๓.๒ จำนวนผู้บาดเจ็บ ๑ คน (นาย ป)

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

๔.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะจะเป็นสาเหตุ

(๑) ปัจจัยด้านคน

- ลูกจ้าง ไม่ได้สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ให้เหมาะสมกับการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า (ผู้รับเหมาไม่ได้สวมใส่ถุงมืออย่างสำหรับการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า แต่เป็นถุงมือยางกันลื่นขึ้นไปปฏิบัติงาน)

(๒) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

- บริเวณสถานที่เกิดเหตุอยู่ใกล้กับโรงงานน้ำตาล ถนนค่อนข้างชำรุด มีแรงสั่นสะเทือนจากรถบรรทุกขนาดใหญ่ที่วิ่งเข้า-ออก

- สภาพดินบริเวณจุดช็อตกราวด์มีความหนาแน่นน้อย ทำให้มีค่าความต้านทานสูง ส่งผลให้กระแสไฟฟ้าไหลลงดินได้ไม่ดี กล่าวคือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้านทานไฟฟ้า คือ ความลึกของการปักเสาคือ ความชื้นของดิน และความหนาแน่นของดิน

(๓) ปัจจัยด้านเครื่องมือ

- อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ไม่เหมาะสมกับการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า เนื่องจากการทำงานโดยตัดไฟวงจรชั้นล่าง แต่วงจรชั้นบนยังมีการจ่ายไฟตามปกติ ซึ่ง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่ถุงมือยางเท่านั้น โดยอ้างว่าเป็นการปฏิบัติงานซึ่งมีการดับไฟ

(๔) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ

- หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานในการตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงในการทำงานเฉพาะ จุดปฏิบัติงาน แต่ยังคงขาดการประเมินความเสี่ยงหรือการประเมินอันตราย บริเวณจุดตัดตอนไฟฟ้าที่อาจมีอุปกรณ์ชำรุด หรือไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดไฟฟ้าไหลย้อนกลับได้

- ไม่มีการตรวจสอบ ตรวจวัดความต้านทานของการติดตั้งสายดินก่อนปฏิบัติงาน การติดตั้งเครื่องมือต่อลงดิน (Short Ground) กฟภ. มีการกำหนดขั้นตอนการติดตั้งสายดิน แต่ไม่มีการตรวจสอบความต้านทานของดินในบริเวณการติดตั้งจุดช็อตกราวด์

- ผู้รับเหมาใช้คู่มือปฏิบัติงานเดียวกันกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ แต่ในการปฏิบัติงาน ผู้รับเหมา มีวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานบางอย่างที่แตกต่างจาก หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เช่น คู่มือปฏิบัติงานของผู้รับเหมา ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการติดตั้งคอนแทก เป็นต้น

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

๕.๑ ให้มีการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับจุดที่มีการทำงานในกรณีทำงานอยู่ใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง ตรวจสอบสภาพแวดล้อม สภาพอุปกรณ์ บริเวณเสาไฟฟ้าและสายไฟฟ้าแรงสูงตั้งแต่จุดปฏิบัติงานจนถึงจุดตัดตอนไฟฟ้า

๕.๒ มีการตรวจสอบความต้านทานของเครื่องมือต่อลงดิน (Short Ground) ให้เป็นไปตามมาตรฐาน (ไม่เกิน ๕ โอห์ม) ซึ่งตามคู่มือการปฏิบัติงานของ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ยังไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการตรวจสอบความต้านทานของเครื่องมือต่อลงดิน

๕.๓ จัดให้มีการอบรมและทบทวนแก่ผู้ควบคุมงาน ผู้รับเหมา เกี่ยวกับการวิธีปฏิบัติเมื่อประสบอันตรายจากไฟฟ้า การปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานผู้ประสบอันตราย

๕.๔ ให้ผู้รับเหมาจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัย ให้สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ ครอบคลุมทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๕ ปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงาน และมีการทบทวนคู่มือการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เช่น ข้อกำหนดในการสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยแต่ละงานควรกำหนดให้เหมาะสมกับแรงดันไฟฟ้าสูงสุดในบริเวณที่ปฏิบัติงานหรือบริเวณใกล้เคียงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้

๕.๖ การติดตั้งอุปกรณ์ เพื่อแยกสายไฟของทั้งสองวงจรให้ออกห่างจากกัน ด้วยเคเบิลสเปเซอร์

ภาพตัวอย่างการแยกสายไฟฟ้าด้วยเคเบิลสเปเซอร์

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ

๖.๑ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๕๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“นายจ้าง” หมายความว่า นายจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและให้หมายความรวมถึง ผู้ประกอบกิจการซึ่งยอมให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาทำงานหรือทำผลประโยชน์ให้แก่หรือในสถานประกอบกิจการ ไม่ว่าจะการทำงานหรือการทำผลประโยชน์นั้นจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการนั้นหรือไม่ก็ตาม

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับความยินยอมให้ทำงานหรือทำผลประโยชน์ให้แก่หรือในสถานประกอบกิจการของนายจ้าง ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไรก็ตาม

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือรายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน และแจกคู่มือให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

มาตรา ๑๖ ให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้บริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างปลอดภัย

ในกรณีที่นายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนการเริ่มทำงานการฝึกอบรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

การฝึกอบรมเป็นไปตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการฝึกอบรมผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้าง ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕

มาตรา ๒๒ ให้นายจ้างจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและดูแลรักษาอุปกรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้สามารถใช้งานได้ตามสภาพและลักษณะของงานตลอดระยะเวลาทำงาน

ในกรณีที่ลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว ให้นายจ้างสั่งให้ลูกจ้างหยุดการทำงานนั้นจนกว่าลูกจ้างจะสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว

๖.๒ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในสถานที่ที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูงและที่ลาดชัน จากวัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย และจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๒ ให้นายจ้างต้องจัดให้มีข้อบังคับและขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน บนที่สูง ที่ลาดชัน ที่อาจมีการกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลายของวัสดุสิ่งของ และที่อาจทำให้ลูกจ้างพลัดตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน การวางแผนปฏิบัติงาน และการป้องกันและควบคุมอันตราย รวมทั้ง ต้องอบรมหรือชี้แจงให้ลูกจ้างได้รับทราบ ก่อนเริ่มปฏิบัติงานและควบคุมดูแลให้ลูกจ้างปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และต้องมีสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

ข้อ ๔ นายจ้างต้องจัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่มีมาตรฐานเหมาะสมกับสภาพของการทำงานในที่สูง ที่ลาดชัน ที่อาจมีการกระเด็น ตกหล่น หรือพังทลาย ของวัสดุสิ่งของ และที่อาจทำให้ลูกจ้างพลัดตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ และลักษณะของอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน เช่น เข็มขัดนิรภัยหรือสายช่วยชีวิต หมวกนิรภัย รองเท้าชนิดหุ้มส้นพื้นยาง หรือถุงมือ และดูแลให้ลูกจ้างใช้อุปกรณ์นั้น

ในกรณีที่ให้ลูกจ้างใช้เข็มขัดนิรภัยและเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตพร้อมอุปกรณ์ประกอบ นายจ้างต้องจัดทำจุดยึดตรึงเชือกนิรภัยหรือสายช่วยชีวิตไว้กับส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร หรือโครงสร้างอื่นใดที่มีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อการใช้งาน

ข้อ ๘ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในที่สูง นายจ้างต้องจัดให้มีนั่งร้าน หรือดำเนินการด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาพของการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างโดยต้องมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย

๖.๓ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๑ ให้นายจ้างดูแลบริภัณฑ์ไฟฟ้าและสายไฟฟ้าให้ใช้งานได้โดยปลอดภัย หากพบว่าชำรุดหรือมีกระแสไฟฟ้ารั่ว หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้งาน ให้ซ่อมแซมหรือดำเนินการให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อย่างปลอดภัย และจัดให้มีหลักฐานในการดำเนินการเพื่อให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจได้

ข้อ ๒๑ ให้นายจ้างจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะงาน เช่น ถุงมือหนัง ถุงมือยาง แขนเสื้อยาง หมวกนิรภัย รองเท้าพื้นยางหุ้มข้อชนิดมีส้นหรือรองเท้าพื้นยางหุ้มส้น ให้ลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสวมใส่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานและจัดให้มีที่เหมาะสมกับลักษณะงาน เช่น แผ่นฉนวนไฟฟ้า ฉนวนหุ้มสาย ฉนวนครอบลูกถ้วย กรงฟาราเดย์ (Faraday Cage) ชุดตัวนำไฟฟ้า (Conductive Suit)

ในกรณีที่ลูกจ้างต้องปฏิบัติงานในที่สูงกว่าพื้นตั้งแต่สี่เมตรขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีการใช้สายหรือเชือกช่วยชีวิตและเข็มขัดนิรภัยพร้อมอุปกรณ์ หรืออุปกรณ์ที่ป้องกันการตกจากที่สูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหมวกนิรภัยที่เหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนดสำหรับให้ลูกจ้างสวมใส่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน เว้นแต่ อุปกรณ์ดังกล่าวจะทำให้ลูกจ้างเสี่ยงอันตรายมากขึ้น ให้นายจ้างจัดให้มีอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยอื่นที่สามารถใช้คุ้มครองความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพแทน

ข้อ ๒๒ อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและอุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันกระแสไฟฟ้าต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้และต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลและอุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันกระแสไฟฟ้าต้องเหมาะสมกับแรงดันไฟฟ้าสูงสุดในบริเวณที่ปฏิบัติงานหรือบริเวณใกล้เคียงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้

(๒) ถุงมือยางป้องกันไฟฟ้า ต้องมีลักษณะสวมกับนิ้วมือได้ทุกนิ้ว

(๓) ถุงมือหนังที่ใช้สวมทับถุงมือยาง ต้องมีความยาวหุ้มถึงข้อมือและมีความคงทนต่อการฉีกขาด ได้ดีการใช้ถุงมือยางต้องใช้ร่วมกับถุงมือหนังทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน

๗. ผู้สอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๔ (อุดรธานี)

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

